

Yüzey Araştırması I

Yüzey Araştırması Nedir?

Yüzey Araştırması

- Belli bir alanda kazı yapılmaksızın buluntuların derlenmesini ve disiplinler arası bir anlayışla verilerin değerlendirilmesini öngören arkeolojik bir yöntemdir.
- Yüzey araştırması, arkeolojinin veri elde etmek için kullandığı arazi çalışmalarının temelini oluşturur; yöntemin adından da anlaşılacağı gibi, kazı yapmadan, toprağa müdahale etmeden, yüzeyde görülen bulgulara göre yapılan bir ön-değerlendirmedir.

•

•

•

Neden Yüzey Araştırması Yaparız?

- Kültür envanteri çıkarmak,
- Bilinmeyen yerleşim yerlerinin tespiti,
- Kazı yapılmadan önce çevredeki topografyanın nasıl bir durumda olduğu ve nasıl bir arkeolojik geçmişe sahip olduğu

Saha Çalışması Öncesinde Yapılması Gerekenler

1. Araştırma alanının ve hedeflerin belirlenmesi

Projenin amaç ve hedeflerine bağlı olarak yüzey araştırmaları iki ana grup altında toplanabilir:

- Bölgesel yüzey araştırmaları
- Sit odaklı yüzey araştırmaları

2. Bütçe oluşturulması

3. Ruhsat ve izin işlemleri

Saha Çalışması

➤ Yaygın ve yoğun yüzey araştırması

1- Ekstansif/Yaygın yüzey araştırması

2-İntensif/Yoğun yüzey araştırması

Uygulamada Yüzey Araştırması

İlk olarak, araştırılacak bölgenin tanımlanması gerekiyor:

- sınırları doğal (vadi veya ada gibi),
- kültürel (eser tarzının kapsamı) veya
- tamamen keyfi olabilir

* Doğal sınırlar oluşturmak en kolaydır.

Yüzey Araştırmasında Kullanılan Teknikler

- Kaynak Taraması- Arşiv Araştırması
- Keşif (reconnaissance)
- Hava Fotoğrafı (Havadan ve Uydudan Keşif)
- Arazi Yürüyüşü
- GPS (Coğrafi Konumlama Sistemleri)
- Jeofizik Tarama

Yüzey Araştırması Teknikleri

- **Kaynak Taraması- Arşiv Araştırması**
- Keşif (reconnaissance)
- Hava Fotoğrafı
- Arazi Yürüyüşü
- GPS (Coğrafi Konumlama Sistemleri)
- Jeofizik Tarama

Yüzey Araştırması Teknikleri

- Kaynak Taraması- Arşiv Araştırması
- **Keşif (reconnaissance)**
- Hava Fotoğrafı
- Arazi Yürüyüşü
- GPS (Coğrafi Konumlama Sistemleri)
- Jeofizik Tarama

Keşif

Keşifin amacı iki yönlüdür :

- öncelikle yüzey hakkında genel bir fikir elde etmek
- ikinci olarak (belki de daha önemlisi), takip eden araştırma aşaması için pratik yönler bulmak

Keşif

Bu pratik yönleri bulmak için sorulan sorular şunları içerebilir:

- Çalışılan alan için sahiplik ve erişim sorunları, sağlık ve güvenlik, yasal kısıtlamalar, arazi kullanımını (herhangi bir otlatma ömrü, vejetasyon örtüsünün miktarı ve yüksekliği)
- Yüzey Araştırması alanının büyüklüğü ve kurtulan görünür arkeolojik kalıntı miktarı:
- Alan çevreye nasıl bağlanır: kanallar veya demiryolları?
- Çalışma alanında en uygun teknik ve ekipman hangisidir?
- Hangi ölçek kullanılmalıdır?
- Personel ve zaman
-

Örnekleme Türleri

- A. Basit rastlantısal örnekleme (rasgele örnekleme)
- B. Zümrelere göre örnekleme (kademeli örnekleme)
- C. Sistematik örnekleme
- D. Zümrelere göre sırasız sistematik örnekleme

